

підстави вважати, що у державі діють ефективні юридичні правила (варіант розквіту тоталітарної держави, де конфліктні питання вирішуються репресіями, тут не розглядається).

Наведені міркування та перенесення їх у площину вітчизняного правового аналізу є непростю справою, — звичайно позитивістська цінність законності завершує піраміду фахового світогляду правників. Але саме судовий (а не законодавчий) розвиток приватного права сьогодні є найбільш органічним та динамічним у світі щодо реагування на економічні виклики. Отже, виміри правосуддя потребують вивчення *кількісно-якісних* кореляцій.

Література

1. Постанова Пленуму Вищого господарського Суду України від 21.02.2013 № 5 «Про підсумки роботи господарських судів України у 2012 році та завдання на 2013 рік» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/ppVGSU_21022013_5.pdf; Огляд даних про стан здійснення правосуддя у 2010 році [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://законг.ком/12422-sudova-statistika.html>.
2. Демченко С. Ф. Теоретико-методологічні засади ефективності господарського судочинства: дис. на здобуття наук. ступ. докт. юрид. наук: спец.12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право». — К., 2010. — 428 с.
3. Ярцева Н. В. Современные концепции экономической мысли: Учебное пособие / Н. В. Ярцева. — Барнаул: Издательство АГУ, 2003. — 272 с.
4. Познер Р. А. Экономический анализ права /пер. с англ. под. ред. В. Л. Тамбовцева. — СПб., Экономическая школа, 2004, в 2-х т., Т. 1. — 544 с., Т. 2. — 464 с.

Гадяцька І.В.,

*студентка 4 курсу Інституту прокуратури та слідства
Національний університет «Одеська юридична академія»*

НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ФУНКЦІЇ УЗГОДЖЕННЯ ПРИВАТНИХ ТА ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ

Досягнення балансу у приватно-правових та публічно-правових відносинах становить один з пріоритетних напрямів подальшого розвитку господарського права України, що підтверджує необхідність виділення та ретельного дослідження функції узго-

дження приватних та публічних інтересів, яка належить до галузевих функцій господарського права.

У найбільш загальному вигляді дана функція може бути визначена як вплив господарського права на суспільні відносини, спрямований на оптимальне узгодження інтересів суб'єктів господарювання, споживачів, держави, окремих верств населення та суспільства в цілому [1, с. 245-246].

Багато правознавців пояснюють сутність категорії інтерес у праві на підставі досліджень філософії, соціології, психології, економіки. Так, знаходимо такі визначення інтересу. Інтерес — об'єктивно існуюча і суб'єктивно усвідомлена соціальна потреба, мотив, стимул, збудник, спонукання до дії. Інтерес — певний психічний стан людини, спрямування її уваги на який-небудь предмет [2, с. 112]. Інтерес з погляду права узагальнено можна представити як вольове спрямування уваги суб'єкта на об'єкт (блага), визначений суб'єктом як засіб задоволення потреб. Для правової науки представляє особливу цінність поняття законний інтерес, який використовується в численних нормативних актах. Як зазначає О. Вінник, він представляє собою відображений в об'єктивному праві або такий, що випливає з його загальних засад і певною мірою гарантований державою, простий юридичний дозвіл, спрямований на отримання певного соціального блага, що не суперечить публічному інтересові.

Публічні інтереси можна визначити як відображені в праві гармонізовані, збалансовані певним чином інтереси держави як організації політичної влади, а також інтереси всього суспільства.

Приватні інтереси — інтереси окремого громадянина (фізичної особи), сім'ї, групи громадян, організації, якщо вона створена за участю фізичних осіб і відповідно не належить до сфери публічної — державної чи комунальної — форми власності [3, с.109]. З точки зору конституційного права, будь-який приватний інтерес неминуче веде до групових та суспільних інтересів, так чи інакше зачіпає їх. Поширеною є практика, коли носії приватних інтересів об'єднуються в групи, з тим щоб виражати свої інтереси всередині групи і представляти їх у стосунках з іншими асоціативними групами, що навряд чи доступно одній людині. Так, згідно ст.36 Конституції України громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації. Тому, розглядаючи категорію «приватний інтерес» у конституційному

праві, слід погодитися з думкою В. Мадісона, що він є насамперед інтересом громадянського суспільства [4, с. 60].

Конституційний суд України у своєму рішенні від 01.12.2004 року № 18 — рп/2004 постановив, що поняття «охоронюваний законом інтерес», що вживається в законах України у логічно-смысловому зв'язку з поняттям «права», треба розуміти як прагнення до користування конкретним матеріальним та/або нематеріальним благом, як зумовлений загальним змістом об'єктивного і прямо не опосередкований у суб'єктивному праві простий легітимний дозвіл, що є самостійним об'єктом судового захисту та інших засобів правової охорони з метою задоволення індивідуальних і колективних потреб, які не суперечать Конституції і законам України, суспільним інтересам, справедливості, добросовісності, розумності та іншим загальноправовим засадам [5].

Господарським кодексом України, у статті 9 встановлено, що економічна і соціальна політика держави має спрямовуватися на реалізацію та оптимальне узгодження інтересів суб'єктів господарювання і споживачів, різних суспільних верств і населення в цілому. Таким чином, дана стаття є нормативно-правовим орієнтиром для будь-яких політичних сил, що формують і здійснюють економічну та соціальну політику в Україні. Правове визначення і закріплення у різних формах здійснення економічної політики держави об'єктивно зумовлюється змішаним характером національної економіки, що відповідає тенденціям розвитку економіки найбільш передових країн. Така економіка передбачає існування приватного і суспільного (державного, колективного) секторів, активну роль держави в економічному житті, її суттєвий вплив на економічний розвиток [6, с. 58].

В п.3 ч.1 ст. 3 Закону України «Про державно-приватне партнерство» одним з принципів державно-приватного партнерства визначено узгодження інтересів державних та приватних партнерів з метою отримання взаємної вигоди.

Отже, можемо зробити висновок, що на законодавчому рівні функція узгодження приватних та публічних інтересів набуває закріплення. Проте, в жодному нормативно-правовому акті не встановлена можливість визначення конкретних суспільних інтересів в кожному окремому випадку, що унеможливорює досягнення кінцевої мети даної функції. Як наслідок, маємо правові норми, які на практиці не втілюються у життя. Автором пропонується ідея ство-

рення нормативно-правового акту, який би містив чітку процедуру встановлення публічних (суспільних) інтересів в кожному випадку здійснення господарської діяльності суб'єктами господарювання.

Література

1. Дабіжа Я. І. Поняття, зміст та засоби реалізації функції погодження приватних та публічних інтересів у сфері господарювання // Питання удосконалення методології сучасної юриспруденції. — 2012. — С.245-247.
2. Гужева А. М. Деякі аспекти правової природи інтересу в цивільному праві // Південноукраїнський правничий часопис. — 2007. — № 3. — С.111-114.
3. Лічак Д. В. Узгодження приватних та публічних інтересів в сфері господарської діяльності // Наше право. — 2011. — № 2 — ч.2. — С.107-113.
4. Андрушко І. П. Гармонійне поєднання приватних та публічних інтересів у конституційному праві // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. — 2011. — № 4. — С. 59-65.
5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень частини першої статті 4 Цивільного процесуального кодексу України (справа про охоронюваний законом інтерес) від 01.12.2004 — № 18-рп/2004 // Офіційний вісник України. — 2004. — № 50. — Ст. 3288.
6. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / за заг. ред. Г. Л. Знаменського, В. С. Щербини. — 2-е вид., переробл. і доповн. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 713 с.

Драпайло В. В.,

*студентка 5 курсу факультету адвокатури,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ЩОДО ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ МИТНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Митним законодавством України передбачена можливість консультування митними органами зацікавлених осіб стосовно питань державної митної справи. Правова природа таких консультацій вбачається дискусійною.

Відповідно до ст. 21 Митного кодексу України (далі — МК) консультації з питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань державної митної справи можна класифікувати на такі види: 1) консультації, що мають індивідуальний характер, а саме розраховані на використання виключно особою, якій надана така консультація; 2) узагальнені консультації.